

ДЗЕДА І БАБА

Для Бацькаўшчыны-маці буду ёграць.

(Янка КУПАЛА)

№ 3 (28)

КРАСАВІК 2004

2 ШТО ТАКОЕ «ІДЭАЛОГІЯ»?

6 ЗАГАДКА ЭКЗЮПЕРЫ.
ЯК ЗАГІНУЎ ЗНАКАМІТЫ ПІСЬМЕННІК

4 РАШЭННІ ДЫРЭКТЫВЫ № 1 – У ЖЫЦЦІ!

8 БЯДОЙ ЗАПАЛЕНАЕ СЛОВА
18-й гадавіне Чарнобыля прысвячаецца

ДАРУЙ НАМ, МАЦІ-КРАІНА!

18-Й ГАДАВІНЕ ЧАРНОБЫЛЬСКОЙ ТРАГЕДЫІ ПРЫСВЯЧАЕЦА

Радзіма! Беларусь! Наша Бацькаўшына - маці! Які цяжкі лёс выпаў на Тваю долю! Колькі Табе давялося выпактаваць, змагаючыся за шчасце сваіх дзяцей. Колькі раз ворагі прыходзілі да Цябе, каб забіць Тваіх сыноў, а для сваіх гарэмаў набыць новую прыгожую зорку. Але Ты хавала нас у сваіх густых пушчах, паіла крышталёнай вадой сваіх рэк, а ворагі нашы гінулі ў Тваіх балотах, замярзалі ад холаду Тваіх "прывітаньняў".

Мы, Твае дзеці-небаракі, выходзілі з лясоў і зноў прастадушна пускалі на Твае прасторы чужынцаў. Ты даравала нам за нашу дзіцячую легкадумнасць і нявопытнасць, бо Ты – нашая Маці.

І вось 18 гадоў таму да нас зноў прыйшла бяда. Але ад гэтага ворага не схавацца ў лесе, і не ўтапіць яго ў балоце. Вораг гэты – самы моцны, самы страшэнны, самы непераможны. І прыйшоў ён надоўга, і пасяліўся ва ўсіх Тваіх куточках, і ад гэтага часу дзеці твае будуць хворыя, а зямля Твая, і рэкі, і азёры - атручанымі. Даруй нам, Маці, калі зможаш, даруй апошні раз, бо мы, Твае неразумныя дзеці, нарэшце зразумелі сваю галоўную памылку – былі мы занадта даверлівымі. Нам казалі: "Мы навучым вас, беларусаў, як трэба жыць, бо мы лепш ведаем". Мы верылі. Нам казалі: "Мы – вашы старэйшыя браты. Будзем жыць разам". Мы зноў верылі і гублялі свой дом. Зразумелі мы цяпер, што калі б былі гаспадарамі ў сваім доме, то ніколі б расейскія самалёты не расстрэльвалі радыёактыўныя воблакі, што ляцелі на Маскву, над Тваім Магілёвам, ніколі не выводзілі б мы сваіх дзяцей на Першамай у тую чорную вясну.

Зразумелі мы і тое, што ў нашай сям'і таксама не без вырадкаў, - тых, хто замоўчваў праўду пра маштабы трагедыі, тых, хто зараз кажа, што не бачыць ніякай радыяцыі і прымушае маладых спецыялістаў губіць здароўе ў Чарнобыльскай зоне. Яны, гэтыя вырадкі, адракліся ад Цябе, Маці, прадаліся ворагам Тваім і хочуць вынішчыць дашчэнту род Твой.

ШАНОЎНЫЯ БЕРАСЦЕЙЦЫ!

– Калі Вы падзяляеце нашыя погляды на сучасную сітуацыю ў Беларусі і нашыя надзеі на будучыню,

– калі Вы жадаеце супрацоўнічаць з намі, стаць сябрамі "Сузор'я" ці проста перадаць цікавую інфармацыю,

паведамляем, што звязацца з намі можна праз распаўсюджвальнікаў нашай газеты, альбо па тэл.: 20-57-41 з 18⁰⁰ да 21⁰⁰.

Маб.: (029) 660-57-41, (029) 725-15-39.

МЫ ЧАКАЕМ ВАС!

Прэс-служба БАМГА "Сузор'е"

Фота: ByMedia.net

Калі зможаш Ты дараваць нам, калі выратуеш ад гэтай бяды, абяцаем, што больш не прыйдзеца Табе клапаціцца за нас. Мы ўжо выраслі, і за гэта Табе вялікі дзякуй.

Цяпер наша чарга. Цяпер мы будзем даглядаць Твае лясы і палі, упрыгожваць Тваю зямлю. Цяпер мы самі будзем сачыць за сваім домам і ратаваць Цябе ад ворагаў, і знешніх, і ўнутраных.

Будзем нараджаць і гадаваць сваіх дзяцей, каб заўсёды гучала на нашых род-

ных прасторах Твая мілагучная мова, каб заўсёды была Ты шчасліваю, наша Радзіма, каб не зведала ўжо ніколі такога гора, як у 1986 годзе, і каб заўсёды было каму казаць: "Жыве Беларусь!".

Калі ж парушым мы гэтую святую клятву і зноў аддамо Цябе на разарванне чужынцам, дык няхай ужо тады не будзе ў нас дзяцей і знікне з Зямлі нешчаслівы беларускі род!

Б. Дэпеша

АДНЫМ РАДКОМ

НАВІНЫ МОЛАДЗЕВЫХ АРГАНІЗАЦЫЙ –
У ЭЛЕКТРОННАЙ РАССЫЛЦЫ

Фонд «Дзедзіч» распачаў выпуск электроннай рассылкі Dzedzich week-news з навінамі жыцця моладзевых арганізацый (МА) Берасцейшчыны. Таксама ў рассылцы змяшчаецца інфармацыя аб адукацыйных праграмах, семінарах, аб'явы аб конкурсах праектаў і стыпендый і, безумоўна, крыху гумару.

Рассылка будзе штотыднёвай, але чым больш будзе навін, тым часцей яна будзе выходзіць. Просім усе МА дасылаць нам інфармацыю пра свае мерапрыемствы – былыя і плануемыя.

Падысаца на рассылку можа любы жадаючы.

Трэба толькі даслаць ліст на адрас:

dzedzich@mail.ru.

Dzedzich week-news

ЗА ДАСТОЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

Мітынг, прысвечаны чарговай гадавіне абвешчэння незалежнасці БНР, прайшоў 27 сакавіка на стадыёне «Будаўнік».

Каля 200 чалавек сабраліся пад бел-чырвона-белымі сцягамі, каб адзначыць адну з найгалоўнейшых дат у беларускай гісторыі.

Але ў правам большасці выступоўцаў, сярод якіх былі такія знаныя ў краіне асобы, як С.Шушкевіч, В.Вячорка, С.Калякін, А.Лябедзька, гучалі мінорныя ноткі. Зніжэнне ўзроўню жыцця, рост камунальных тарыфаў, нізкія заробкі – гэтыя праблемы ўздымаліся амаль у кожным выступе. Менскія госці прапанавалі сваё бачанне выхаду з крызісу. Асноўная ідэя – падтрымаць на маючых адбыцца сёлета парламенцкіх выбарах прадстаўнікоў кааліцыі «Пяцёрка плюс», якая аб'яднала пераважную большасць партый і грамадскіх арганізацый – ад камуністаў да БНФ – з адной мэтай – змяніць палітычны лад.

Мітынг з удзелам прадстаўнікоў «Пяцёркі плюс» праходзіць зараз у розных гарадах Беларусі, і нярэдка мясцовыя ўлады ідуць на любыя правакацыі, каб не дапусціць сустрэчы з народамі. Не абыйшлося без прыгод і ў Берасці. Спачатку пры дзіўных абставінах была збітая машына Ніна Давыдоўская, адказны арганізатар мітыngu, кіраўнік гарадской арганізацыі Партыі БНФ. А за дзень да мітыngu гарвыканкам незаконна забараніў мерапрыемства з фармулёўкай «у сувязі са змянішымі абставінамі». Але міліцыянты, у адрозненні ад іншых гарадоў (і гэта ў першую чаргу адзначалі госці з Менску), паводзілі сябе надзвычай прыстойна і не спрабавалі перашкодзіць правядзенню акцыі.

Dzedzich week-news

Шаноўныя сябры!

Рэдакцыя «Дзедзіча»

з задавальненнем прыме ад Вас
бесплатныя прыватныя аб'явы ў
наступны нумар бюлетэня,
які пабачыць свет у сярэдзіне
траўня 2004 г.

Звяртайцеся па тэл.: (0162) 20-57-41
да 10.05.04.

Виктор Агаев:
«Немецкая волна»

ЧТО ТАКОЕ

ВО ВСЕХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ ВВЕДЕНА ДЛЯ ОБЯЗАТЕЛЬНОГО ИЗУЧЕНИЯ ГОСУДАРСТВЕННАЯ ИДЕОЛОГИЯ. СОЗДАНА ЕДИНАЯ МОЛОДЕЖНАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ, ТИПА КОМСОМОЛА, КОТОРАЯ СТАВИТ СВОЕЙ ЦЕЛЬЮ ПОДДЕРЖКУ ПРЕЗИДЕНТА. ТАКАЯ СЕВЕРНАЯ КОРЕЯ СОЗДАЕТСЯ В ЦЕНТРЕ ЕВРОПЫ. В МАССОВОМ ПОРЯДКЕ ОБОЛВНИВАЕТСЯ ЦЕЛОЕ ПОКОЛЕНИЕ МОЛОДЕЖИ. КАК? – ОБ ЭТОМ И ПОЙДЁТ СЕГОДНЯ РЕЧЬ.

Как мы слышали, в Беларуси развернута масштабная кампания по идеологизации населения. Согласно президентскому указу, во всех трудовых коллективах вводится штатная должность заместителя руководителя по идеологической работе. Повсюду вводится преподавание государственной идеологии. Но больше всего президента Лукашенко мучает вопрос: не слишком ли оппозиционно по отношению к нему настроены студенты? Введенный спецкурс по идеологии белорусского государства должен внести повсюду порядок и дисциплину, согласно изданной директиве.

Лукашенко считает, что совершенствование системы образования – это сохранение всего лучшего, что было накоплено советским образованием.

Поэтому Лукашенко приказал усилить государственный подход, который должен пронизывать содержание всех учебных дисциплин. Например, названы имена авторов, чьи книги нельзя включать в школьные программы. Подгонка ВУЗов под президентскую идеологию требует жертв. Скажем, преподаватель БрГУ кандидат наук Анатолий Левкович признан специальной комиссией профнепригодным по причине плохой идеологической работы и отсутствия спортивных достижений. Вызывает беспокойство серия уголовных дел, затеянных властями против руководителей государственных ВУЗов.

Уже несколько месяцев министерство образования пытается убрать ректора ЕГУ – Европейского гуманитарного университета – Анатолия Михайлова:

– Во время открытого заседания коллегии министерства образования неожиданно в адрес нашего университета прозвучала критика, кото-

рая была очень странно сформулирована. С одной стороны, было признание высокого уровня образования в нашем университете. Но с другой, совершенно неожиданным был переход к критическим замечаниям. Смысл их заключался в том, что зачем нам приглашать так много специалистов из-за рубежа. Разве у нас нет своих? До сих пор я пытаюсь понять суть такого рода упреков. Мы живем в мире, в котором процессы глобализации, взаимодействия, становятся еще более

ЦЫТАТА МЕСЯЦА

«Я заставлю всех любить мою и вашу страну, в которой вы живёте, и ту власть, которая, хоть где-то кто-то и вылезет, взятку возьмёт, проворовался, но которая народ никогда не бросала в беде.»

**3 выступу А.Лукашэнкі на пасяджэнні Савета рэктараў ВУЗаў
19 сакавіка 2004г.**

«ИДЕОЛОГИЯ»?

интенсивными, когда становится нормой сотрудничество с теми, с кем у нас до сих пор не было успешных и продуктивных контактов. Мы открываемся для тех идей, о которых мы до сих пор знали очень немного. И только так, посредством

Учебное заведение не вписывалось в объявленный политический курс. Сначала власти закрыли семь лицейских филиалов в других белорусских городах, а затем назначили своего директора, которому коллектив лицея отказался подчиняться. В ответ министерство направило в лицей две масштабные проверки, но в результате тестирования знаний учащиеся продемонстрировали высокий уровень. Однако премьер-министр Беларуси подписал постановление о полной ликвидации лицея в целях "оптимизации учебного процесса". Преподаватели, лицеисты и их родители во время каникул провели ряд акций протеста, однако первого сентября, в начале этого учебного года, у порога альма-матер их встретили ОМОНовцы. Руководитель закрытого властями лицея Владимир Колос рассказывает:

Фота: ByMedia.net

создания критической массы совершенно подругому сформированных и мыслящих людей, возможно продуктивное сотрудничество с окружающим миром. Политика изоляции никогда не была успешной.

Однако, по словам одного высокопоставленного чиновника, практика привлечения иностранных преподавателей превращает ЕГУ в проходной двор. А потому министр образования потребовал отставки ректора Михайлова.

Теперь Европейский гуманитарный университет проходит процедуру лицензирования. Это значит, что в министерство необходимо представить кипу документов, согласований, и только после этого чиновники решат, выдавать учебному заведению новую лицензию на деятельность или нет. В любой момент такой ВУЗ может быть закрыт. Скажем, уже аннулирована лицензия на открытие филиалов Белорусского коммерческого института управления и около шести тысяч студентов переведены в другие учебные заведения.

Особого разговора заслуживает ситуация, возникшая после закрытия властями в прошлом году Минского гуманитарного лицея имени Якуба Коласа. "После ликвидации лицея мы фактически оказались на улице, невозможно даже достойно завершить среднее образование в своей стране", — говорится в обращении лицеистов к правительствам иностранных государств. В ответ Чехия предоставила семь стипендий, а Германия решила признать аттестат этого неофициального лицея. На каникулах лицеисты из Минска учились в помещении лицея в Вильнюсе.

Что же произошло, почему дети не могут учиться в нормальных условиях в Минске? Как рассказывает директор лицея Владимир Колос, гонения начались несколько лет назад, когда Лукашенко приказал изъять учебники, изданные после 1991г.

— Первого сентября мы начали занятия на улице, под открытым небом. В результате шантажа и давления на родителей по месту работы некоторые ребята перешли в другие школы. Однако большинство, более ста человек, остались и продолжают учебу практически в условиях подполья. Мы проводим занятия на частных квартирах, в помещениях тех общественных организаций, которые пока не закрыты властями. Сейчас идет тотальное уничтожение всего независимого и всех, кто критически относится к действиям властей и нынешнему президенту. По сути идет установление диктатуры и для этого используются все стандартные механизмы. Во всех учебных заведениях введена для обязательного изучения государственная идеология. Создана единая молодежная организация, типа комсомола, которая ставит своей целью поддержку президента. В массовом порядке обольняется целое поколение молодежи. Мы на это преступление не пошли, а остались на своих позициях и учим детей прежде всего правде.

Как бы ни старались власти — все равно получается тришкин кафтан. Шесть студентов Белорусской государственной аграрной академии не хотят возвращаться из Англии, куда они поехали на практику. Не помогает даже запугивание родителей: власти угрожают востребовать с них оплату за обучение. Невозвращенцев обещают даже привлечь к уголовной ответственности за уклонение от прохождения воинской службы.

Коллебются и ряды созданного властями добровольно-принудительного Белорусского Республиканского Союза Молодежи, неоксомола. Усердие "лукомольцев" уже вызывает неприятие. Епископы евангельских церквей направили в правительство Беларуси письмо с просьбой принять меры по предотвращению "неправомерной, ущемляющей права граждан" деятельности БРСМ. Поводом для такого обращения стали многочисленные жалобы родителей на то, что их детей заставляют вступать в организацию.

Панику у властей вызвал инцидент в Барановичском колледже легкой промышленности, где ячейка БРСМ в полном составе решила вступить в оппозиционное движение "Зубр". Администра-

АДНЫМ РАДКОМ

«ЗУБР» СУПРАЦЬ РАДЫЯЦЫІ

Берасцейская філія моладзевага руху «ЗУБР» распачала кампанію па збору подпісаў супраць будаўніцтва магілёўскага радыёактыўнага адыходаў ля вёскі Струга (Берасцейскі раён).

Мясцовыя ўлады плануюць вывезці туды грунт з гэтак звананага аб'екта «802», што знаходзіцца ў Берасці па пр-це Машэрава (побач з упраўленнем статыстыкі). На аб'екце ў свой час адбывалася перагрузка ўранавай руды з Нямеччыны, і пласт зямлі на глыбіню 50-100 см з'яўляецца крыніцай радыёактыўнага выпраменьвання. І хаця ўлады запэўніваюць мясцовых жыхароў у бяспечнасці магілёўскага, але значная частка насельніцтва выступае супраць такога суседства.

Па словах берасцейскага каардынатора руху «ЗУБР», пакуль з-за недахопу грошай будаўніцтва прыпынена. І ёсць шанец, выказаўшы агуплыны пратэст, спыніць яго цалкам.

26 красавіка «зубры» праводзяць на месцы будаўніцтва мітынг і заклікаюць мясцовых жыхароў супольна выступіць супраць небяспечнай будоўлі. Плануецца таксама ініцыяваць у Берасцейскім раёне правядзенне мясцовага рэферэндума па гэтай праблеме.

Dzedzich week-news

РЭХА БАРАНАВІЦКІХ ПАДЗЕЙ

Мясцовыя ўлады ніяк не могуць забыць бунт моладзі ў Баранавіцкім каледжэ лёгкай прамысловасці. Знята з пасады намеснік дырэктара па выхаваўчай рабоце Н.Кучура. Дырэктар каледжа А.Ліс атрымаў вымову. Навучэнцы каледжа лічаць, што кіраўніцтва пакарана за тое, што суполка БРСМ каледжа перайшла ў апазіцыйны рух «Зубр».

Аднак ніхто з навучэнцаў каледжа не спачувае гэтым людзям: ненавіта яны аказвалі ціск на моладзь і дыскрэдытавалі рух у вачах навучэнцаў. Нярэдка іхнія метады даходзілі да абсурда. Днямі Аляксандр Ліс выклікаў бацькоў аднаго студэнта толькі з-за таго, што той размаўляў з кіраўніком баранавіцкага аддзялення «Зубра» Мікітай Сасімам. Многім актывістам руху дырэктар каледжа пагражаў праблемамі з вучобай.

Dzedzich week-news

цыі прыйшлося прыняць меры, чтобы погасить очаг плюрализма. Учащиеся колледжа Никита Сасим и Андрей Чиж были приговорены судом к 10 и 7 суткам ареста за распространение в учебном заведении информационного бюллетеня "Зубр". Кампанія запугіваўня моладзёгі развернулася не толькі в Барановічах, но і в ряде других учебных заведений. Мільіоны задерживает молодых людей, которые носят значок "Зубра", а тем более раздают его печатные издания.

Ректор Академии управления при президенте С.Князев уверен, что в таком возрасте идеологическую работу начинать уже поздно. Заниматься этим нужно с детства, чтобы вместе с игрушками и сказками к человеку приходило чувство патриотизма, чувство гордости за свою страну.

С этим можно согласиться, но кто сказал, что патриотизм и любовь к Лукашенко это одно и то же?

БЕЛОРУССКИЙ РИМЕЙК

СИСТЕМА МЕР ПО УКРЕПЛЕНИЮ БЕЗОПАСНОСТИ И ДИСЦИПЛИНЫ НЕ СРАБАТЫВАЕТ В РЕГИОНАХ. ТАКОВ ГЛАВНЫЙ ВЫВОД, К КОТОРОМУ ПРИШЕЛ ЛУКАШЕНКО В ХОДЕ СВОЕЙ ПОЕЗДКИ В БРЕСТСКУЮ ОБЛАСТЬ. ВЫВОД ОЧЕНЬ ГЛУБОКИЙ И, ГЛАВНОЕ, НЕТРИВИАЛЬНЫЙ. ЧЕРЕЗ ДЕСЯТЬ ЛЕТ ПРАВЛЕНИЯ ПРЕЗИДЕНТ ОТКРЫВАЕТ ДЛЯ СЕБЯ СОБСТВЕННУЮ СТРАНУ.

Раньше, чтобы запустить политическую кампанию, не было нужды предпринимать такие усилия, совершать длительную поездку в регион вместе с руководителями всех силовых структур. Достаточно было слабого сигнала из центра, и местные чиновники тут же подхватывали идею на лету. А сейчас — три недели как издана историческая директива, государственные СМИ каждый день не устают бить в набат, однако результат, как выясняется, плачевный.

Некоторые продвинутые граждане начинают умничать, задают неуместные вопросы, дескать, какой юридический статус имеет директива. Странно, что 10 лет жизни в неправом государстве все еще не отучили от традиций периода разгула демократии. Наша новейшая история знает и более экзотические примеры. Например, распоряжение о перерегистрации всех хозяйственных субъектов было дано с помощью телеграммы. А конфискация товаров и транспортных средств белорусских граждан на границе с Россией в 1998 г. и вовсе началась на основании устного указания «главного начальника».

Тут интересно другое. На протяжении последних лет сам Лукашенко и государственные СМИ настойчиво уверяли нас, что в начале 90-х годов в стране был хаос, безвластие, развал и только с приходом к власти нынешнего руководителя наведены порядок, дисциплина, обеспечена стабильность. И это, дескать, выгодно отличает Беларусь от соседних стран, где ничего этого нет и в помине. Идея дисциплины, сильной власти является главной в имидже Лукашенко.

Так что когда прошлый год был объявлен годом наведения порядка в стране, это вызвало удивление. Вот те раз! Мы-то по наивности дума-

ли, безоглядно веря государственным СМИ, что, может быть, чего-то другого у нас и недостает, а уж порядка-то — с избытком. И вот теперь выяснилось, что девять лет упорной борьбы результата не дали, а совсем даже наоборот, создали беспорядок. И потребовалось целый год наводить порядок на земле и в стране. Казалось, что уж после этого у нас идеальный порядок наконец воцарился.

Но тут, как гром среди ясного неба, всем нам на голову свалилась директива № 1 «О мерах по укреплению общественной безопасности и дисциплины». Из этого документа, а так же из выступления президента следовало, что у нас широко распространены «халатность, разгильдяйство, безответственность», имеют место «серьезные недостатки в функционировании системы обеспечения общественной безопасности». Спрашивается, за что боролись?

Но дальше — больше, и еще интереснее. Как известно, идея фикс политики Лукашенко — борьба с коррупцией. Под таким лозунгом он победил на президентских выборах 1994г., обещая очистить органы управления, правоохранительную сферу от нечестных и нечистых на руку чиновников. На протяжении всех десяти лет своего правления глава государства проводил шумные антикоррупционные кампании, устраивал показательные аресты. И что в результате?

«Коррупция в Брестской области насквозь поразила региональные структуры власти... Криминализация правоохранительных органов... В Брестской пограничной группе количество правонарушений за год увеличилось более чем в три раза... Очень высок уровень коррупционности сотрудников таможенных органов области».

Это все цитаты не из оппозиционной листовки, а из выступления президента на совещании в Бресте 30 марта. Таким образом, в тяжелой и изнурительной десятилетней борьбе между Лукашенко и коррупцией победил сильнейший. Т.е. коррупция. В чем Александр Григорьевич чистосердечно и признался.

Зачем вообще Лукашенко понадобилась эта директива? По содержанию она пуста, не предусматривает никаких иных мер, кроме уже привычного административного давления.

Нынешняя кампания вытекает из логики функционирования созданной в стране системы. Она работает, только если сидящий на вершине этой пирамиды инициирует какие-то действия или, по крайней мере, имитирует их. Бездействие руководителя — это смерть административной модели управления. Разложение советской системы началось со старческого маразма и недееспособности ее лидера Леонида Брежнева.

Понимая, что надо что-то делать, Лукашенко действует, исходя из логики системы и собственного жизненного опыта. Закручивать гайки, ужесточать требования. А еще — усиливать идеологическую работу. Находясь в рамках этой парадигмы, ничего другого придумать просто нельзя. Поэтому с удивительным упорством президент повторяет все политические кампании, проходившие в СССР. И ничего иного, кроме римейка андроповщины, получиться не могло. Ибо нынешняя белорусская социальная модель функционирует по тем же законам.

Практического смысла — в виде достижения заявленных целей — в этой кампании немного. Что и подтвердила поездка Лукашенко в Брестскую область. Как обычно, номенклатура сделала аппаратный финт ушами — видимости действий без результата. Да, собственно, по-другому выполнять эту директиву и невозможно. Остается лишь создавать громкий имитационный шум (проверки на предприятиях и учреждениях, лекции представителей МЧС и др.). Но тут постарались недостаточно. Что и побудило Лукашенко в ходе поездки прийти к выводу: «Мы наверху принимаем ряд решений, очень правильных и нужных, но они так и остаются нереализованными, до регионов не доходят».

Действительный смысл поездки Лукашенко в Брестскую область состоит в другом. Осенью в стране состоятся выборы в Палату представителей. Оппозиция начала подготовку к ним как никогда рано, объединилась и настроена очень решительно. Весьма вероятно, что одновременно с выборами состоится референдум об изменениях в Конституции. Исход осенней кампании определяется в регионах. Поэтому Лукашенко и начал инспекторский обезд областей, чтобы встряхнуть кадры, мобилизовать их и поставить задачи. А борьба за дисциплину и порядок — это та привычная форма, понятная и номенклатуре, и населению, в которую облечена эта кампания.

Как бы то ни было, поездка на Брестчину продемонстрировала всем, а возможно и самому Лукашенко, ограниченность его контроля над общественными процессами. Система, в которой отсутствуют стимулы к эффективному труду, самодисциплине и ответственности, генетически заложено воспроизводство коррупции, не способна адекватно реагировать на команды сверху, какими бы громкими и решительными они ни были.

ВНИМАНИЕ!

МЫ ПРИГЛАШАЕМ ВОЛОНТЕРОВ ДЛЯ ПОДДЕРЖКИ ДЕМОКРАТИЧЕСКИХ КАНДИДАТОВ НА ПАРЛАМЕНТСКИХ ВЫБОРАХ 2004г.

- Вас не устраивает ситуация в стране, но вы верите, что её можно изменить;
- Вы устали верить обещаниям Лукашенко и поддерживаете демократическую оппозицию;
- Вы желаете внести свой вклад в возрождение независимой и процветающей Беларуси;
- Вам больше 18 лет, и вы можете посвятить часть своего времени избирательной кампании;
- Вы хотите приобрести навыки общения с людьми, умения убеждать, взглянуть на выборы изнутри: не как простой избиратель, а как активный участник событий —

НАМ НУЖНА ВАША ПОМОЩЬ!

МЫ ОБЕЩАЕМ:

- проведение для вас образовательных семинаров, стажировок как в г. Бресте, так и в других городах и странах;
- обеспечение вас всеми необходимыми навыками ведения эффективной агитации;
- предоставление возможности продолжить свою политическую карьеру при нашей поддержке;
- создание дружеской атмосферы и знакомство с интересными людьми.

ЧТО МОЖНО ДЕЛАТЬ: сбор подписей, распространение листовок, расклейка плакатов, агитация, участие в создании предвыборной программы, наблюдение за выборами.

НАШИ КАНДИДАТЫ ПРОСЯТ ВАШЕЙ ПОДДЕРЖКИ!

ЗВОНИТЕ НАМ В ЛЮБОЕ ВРЕМЯ ПО ТЕЛ:

25-70-55, (029) 660-57-41, (029) 725-15-39, 41-12-00, 20-57-41, 25-70-55.

Брестская городская организация Партии БНФ

В.Карбалевиц (naviny.by)

АПОСТАЛ МОВЫ

"АДНА З САМЫХ ХАРАКТЭРНЫХ РЫС ПАЭЗІІ НІЛА ГІЛЕВІЧА – СПАКОЙНАЯ ЗАСЯРОДЖАНАСЦЬ І АБСАЛЮТНЫ ДАВЕР ДА НАРОДНАГА ВОПЫТУ. ПАЦВЯРДЖЭННЕ ГЭТАГА МНЕ БАЧЫЦЦА НЕ ТОЛЬКІ ў яго пільнай увазе да гісторыі роднага краю, веданні фальклору, а перш за ўсё – у злітнасці з бацькоўскай зямлёй, у дакладным адчуванні будзёных і разам з тым поўных глыбокага зместу і сэнсу зрухаў чалавечай душы".

Г. БУРАЎКІН

Сустрэча з Народным паэтам Беларусі, актыўным грамадскім дзеячам Нілам Гілевічам адбылася 22 красавіка 2004г. у актавай залі старога корпуса БрДУ. Паэт наведваў Берасце па запрашэнню БАМГА "Сузор'е".

Сустрэчы са сталічнай інтэлігенцыяй – пісьменнікамі і грамадскімі дзеячамі – у сценах берасцейскай alma mater сталі ўжо добрай традыцыяй. Апошнім часам аматары беларускага слова мелі магчымасць наведаць сустрэчы з Ул. Арловым, В. Іпатавай, Л. Дранько-Майсюком, рэдакцыйнай часопіса "Дзеяслоў", ініцыяваныя "дзедзічамі".

Трэба сказаць, што Ніла Гілевіча ў Берасці чакалі доўга. Апошні яго візіт на нашу зямлю адбыўся больш за дзесяць гадоў таму. Хаця такіх асобаў, як Ніл Сымонавіч, можна чакаць дваццаць, трыццаць гадоў і ўсё жыццё. Поўная зала сустрэкала Ніла Гілевіча воплескамі стоячы. Гэта найбольш яркава засведчыла тое, што на паэта зачаліся.

У горад над Бугам Ніл Гілевіч прыехаў з прэзентацыяй першай кнігі збору твораў паэта ў 23 (!) тамах. Па словах самога аўтара, у гэты збор твораў увайдзе самае лепшае з таго, што было створана. Творы прайшлі шчыльны адбор, перагледжаны з пункту гледжання сучаснасці. Так, першы том склалі выбраныя вершы з ранняй лірыкі паэта. Паводле слоў творцы, некалькі тамоў будучь змяшчаць асобна прозу, публіцыстыку.

Размова з Нілам Гілевічам пачалася з пытанняў, падрыхтаваных вядучымі сустрэчы. Гаворка зайшла пра дзяцінства паэта, пра яго цяперашняе самапачуванне, пра тое, што дапамагае яму сэння, у складаны для Беларусі час, захоўваць

спакой і душэўную раўнавагу. "Каб не загінуць сэння, трэба, найперш, не здраджаць самому сабе, паваяць сябе і іншых", – парадзіў Ніл Сымонавіч. Вядучых, між іншым, цікавіла і пытанне пра праблематыку рамана ў верхах "Родныя дзеці", жанравых аналагаў якому няма ў сучаснай беларускай літаратуры.

Вершы Ніл Гілевіч чытаў розныя: лірычныя, песенныя, з пафасным грамадзянскім гучаннем, напісаныя даўно і некаторыя з апошніх.

Цікава, што на працягу ўсёй сустрэчы Ніл Гілевіч настойліва пазбягаў размоваў пра палітычную сітуацыю ў краіне, пра свае адносіны з уладамі, аднак падбор яго вершаў яркава і голасна засведчыў пра тое, што сэння хвалюе паэта. Думаю, лішнім будзе пералічаць тое, што і так зразумела, і пра што сказана ўжо не адзін раз і не адным чалавекам.

А далей пачалася камунікацыя паэта з залай. Пасыпаліся пытанні пра бацькоў, пра думку Гілевіча нконт творчасці пачынаючых берасцейцаў, пра сакрэты яго творчай лабараторыі.

Чула рэагаваў паэт на пасланні з удзячнасцю за творчасць, духоўную моц: "Такія запіскі я заўсёды кладу бліжэй да сэрца".

Мы ўдзячныя Нілу Сымонавічу за тое, што ён адгукнуўся на запрашэнне наведаць Берасце.

Думаю, кожны з прысутных на сустрэчы стаўся крыху шчаслівейшы ад блізкасці з мужным, мудрым, шчырым беларусам.

А. Лена

Н.Гілевіч

МОЖА СТАЦЦА

Можа стацца – і я адыду
У сутонь курапацкую
І на сыпсты жвір упаду
Не ўасобку, а ў брацкую.

Дык калі вы мой прах там
Знайсці –

Прыйдзе час – жадаеце, –
Па шырокай крывіцай касці
Вы мяне распазнаеце.

2000г.

МТС ВВЕЛА ТАРИФЫ ДЛЯ БОГАТЫХ

Компания "МТС" объявила о новых тарифных планах "Эксклюзив" и "VIP". Данные тарифные планы рассчитаны в основном на высокодоходных абонентов.

"Эксклюзив" — это первый на сотовом рынке Беларуси безлимитный тариф. Абонентская плата, которая составляет 305 800 рублей, включает неограниченное количество минут вызовов на телефоны МТС, других белорусских сотовых операторов, а также на городские и междугородные телефоны Республики Беларусь.

Тарифный план "VIP" отличается самыми низкими тарифами на звонки по всем направлениям, включая международные. В его абонентскую плату входят звонки на мобильные телефоны МТС и других сотовых операторов, а также на

городские и междугородные телефоны Республики Беларусь в объеме 100 000 рублей. Стоимость звонка на телефоны других сотовых операторов, равно как и на городские и междугородные телефоны РБ, в тарифном плане "VIP" составляет всего 180 рублей за минуту. Внутрисетевые звонки — 30 рублей за минуту, на "Любимые номера" — 25 рублей.

На тарифных планах "VIP" и "Эксклюзив" действуют сниженные расценки на услуги международного роуминга, а также на международные звонки.

Обслуживание абонентов этих двух тарифных планов строится на индивидуальной основе: за каждым абонентом закрепляется персональный менеджер, в обязанности которого входит комп-

лексное обслуживание абонента по всем сервисным и финансовым вопросам. Кроме того, абонентам ТП "VIP" и "Эксклюзив" доступна возможность выбрать кредитный или авансовый метод расчета за услуги связи. Ряд популярных услуг (ежемесячный детализированный отчет по балансу, определитель номера, передача данных/факса и др.) в новых тарифных планах предоставляются бесплатно.

МТС выводит на рынок новые тарифные планы к двухлетию со дня создания компании. 4 апреля 2002г. была произведена государственная регистрация ООО "Мобильные ТелеСистемы", а спустя три месяца, 27 июня 2002 г., сеть МТС уже была запущена в эксплуатацию.

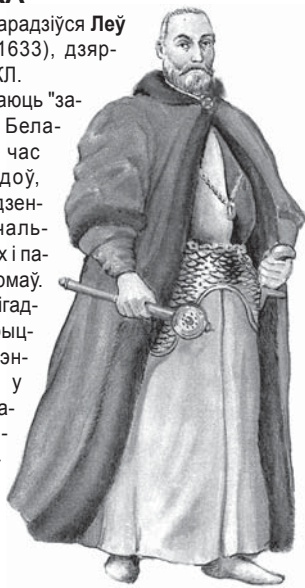
Беларускія навіны (naviny.by)

ГІСТАРЫЧНЫ КАЛЯНДАР

4 КРАСАВІКА

4 красавіка нарадзіўся Леў Сапега (1557-1633), дзяржаўны дзеяч ВКЛ.

XVI ст. называюць "залатым векам" Беларусі. Гэта быў час развіцця гарадоў, гандлю, правядзення лёсавызначальных эканамічных і палітычных рэформаў. Час росквіту кнігадрукавання, адкрыцця школ, стварэння шэдэўраў у розных відах мастацтва. Гусоўскі, Скарына, Будны, Цяпінскі - гэты тытаны Адраджэння добра вядомы. А вось

імя Льва Сапегі доўгі час заставалася ў ценю. Асабліва ў савецкі перыяд. Зразумела, па адпаведных ідэалагічных меркаваннях: буйны магнат, а значыць - эксплуатаатар і ўвогуле польскі дзеяч, які не меў дачынення да Беларусі.

Род жа Сапегаў - старажытны беларускі род, прычым першапачаткова праваслаўнага веравызнання. Леў Сапега выдатна скончыў знакаміты Лейпцыгскі ўніверсітэт і вярнуўся на Бацькаўшчыну. Усё сваё жыццё прывяціў роднай зямлі. Дыпламат і военачальнік, філосаф і юрыст - да розных сфер яго дзейнасці варта дадаваць словы "выдатны і бліскучы".

Дзякуючы мужнасці, дыпламатычнаму таленту Льва Сапегі і яго аднадумцаў, ВКЛ захавала самастойнасць пасля аб'яднання з Польшчай. На працягу 34 гадоў (1589-1623) ён займаў адну з вышэйшых дзяржаўных пасадаў - канцлера ВКЛ. І не проста займаў, а прыкладваў усе магчымыя і немагчымыя намаганні, каб умацаваць палітычную і эканамічную незалежнасць дзяржавы. Дзякуючы настойлівасці Льва Сапегі, яго кансаліду ючаму ўплыву на дэпутатаў-ліцвінаў, кароль Рэчы Паспалітай вымушаны быў зацвердзіць у 1588 г. Статут ВКЛ, таксама распрацаваны пад кіраўніцтвам Льва Сапегі. І выдадзены Статут на сродкі Сапегі ў знакамітай беларускай друкарні Мамонічаў у Вільні. Выдадзены на беларускай мове. Для Сапегі гэта было прынычповым пытаннем. Ісаванне сваёй мовы ён лічыў абавязковым для незалежнасці дзяржавы.

11 КРАСАВІКА

Міжнародны дзень вызвалення вязняў з фашысцкіх канцлагераў.

18 КРАСАВІКА

Міжнародны дзень помнікаў і гістарычных мясцін.

У гэты дзень актывісты грамадскіх арганізацый па ўсім свеце выбіраюцца на валанцёрскія «суботнікі» па добраўпарадкаванні помнікаў гісторыка-культурнай спадчыны ў сваёй мясцовасці. Берасцейская моладзь у гэты дзень звычайна прыбірае рэшткі кляштара бернардынак на Шпітальным востраве Берасцейскай крэпасці (раней - Валынскае прадмесце старога Берасця). А у гэтым годзе там плануецца арганізаваць 2-хтыднёвы летнік па добраўпарадкаванні тэрыторыі і падрыхтоўцы аб'екта да кансервацыі. "н пройдзе ўлетку - у канцы чэрвеня - пачатку ліпеня.

ЗАГАДКА ЭКЗЮПЕРИ

В МОРЕ ПОД МАРСЕЛЕМ НАКОНЕЦ НАЙДЕНА ОБЛОМКИ САМОЛЕТА ВСЕМИРНО ИЗВЕСТНОГО ФРАНЦУЗСКОГО ПИСАТЕЛЯ АНТУАНА ДЕ СЭНТ-ЭКЗЮПЕРИ, ОДНАКО ОБСТОЯТЕЛЬСТВА ЕГО ГИБЕЛИ УЖЕ ПОЧТИ 60 ЛЕТ ОСТАЮТСЯ ЗАГАДКОЙ.

Уроженец Лиона, Антуан с детства бредил авиацией и после службы в армии получил диплом летчика. Как и герой своей книги "Ночной почтовой" и других, Экзюпери летал в 1930-е годы на почтовых самолетах над Средиземным морем, в Африке и Латинской Америке. Он пришел в военную авиацию из гражданской, перешагнув 40-летний рубеж. В 1943г. его сочли "слишком старым для полетов" и зачислили в резерв командования. Но и тогда писатель добился разрешения на полеты и пять раз в составе группы проводил разведку с воздуха побережья Франции.

17 июля 1944г. его авиagrппу перебазировали на Корсику, а в Провансе готовилась операция по высадке союзных войск. В последний свой полет Экзюпери отправился 31 июля 1944г. Метеоусловия были прекрасными, но на обратной дороге его самолет бесследно исчез. Жизнь автора "Маленького принца" и других бессмертных книг оборвалась в 44 года.

Многие десятилетия поклонники творчества Экзюпери, любители авиации и подводных поисков безуспешно искали следы разбившегося самолета "Лайтнинг Р38". И только в 1998г. одному из французских рыбаков улыбнулась удача: он нашел в море близ острова Риу серебряную цепочку с именным браслетом, на котором было выгравировано имя Антуана де Сент-Экзюпери и его жены Консуэло.

Сегодня Департамент подводных археологических поисков (ДПАП) объявил, что рядом с этим островом найдены обломки самолета Экзюпери. Некоторые историки ранее пытались доказать, что его самолет разбился в Альпах, но теперь этот полувековой спор закончен. Однако "мы не знаем, почему его самолет потерпел катастрофу и, может быть, не узнаем никогда", — сказал журналистам один из руководителей ДПАП Патрик Гранжан.

Белорусские новости (naviny.by)

НАВУКОЎЦЫ ПАЦВЕРДЗІЛІ, ШТО ЗНОЙДЗЕНЫ КАЛЯ МАРСЭЛЮ САМАЛ"Т НАЛЕЖАЎ СЭНТ-ЭКЗЮПЕРЫ

Французскія даследчыкі заявілі, што знойдзены абломкі самалёту, на якім выправіўся ў апошні шлях легендарны французскі пілот і пісьменнік Антуан дэ Сэнт-Экзюперы. Гэтая знаходка праз 60 гадоў можа наблізіць да разгадкі акалічнасцяў пагібелі аўтара "Маленькага прынца".

Міністэрства культуры Францыі пацвердзіла, што серыйны нумар моцна пашкоджанага самалёту, які знайшлі ў кастрычніку летась у Міжземным моры каля Марсэлю, супадае з нумарам самалёту, якім кіраваў Сэнт-Экзюперы.

Цэла пілота не знойдзена, але абломкі самалёту могуць дапамагчы разгадаць тайну ягонай смерці.

Дагэтуль афіцыйна лічылася, што ён прапаў без звестак 31 ліпеня 1944г. у часе выканання выведнага палёту на поўдні Францыі. Пазней гаварылі, што яго збілі немцы. Аднак, доказаў гэтай версіі няма.

І вось цяпер стала вядома месца пагібелі Сэнт-Экзюперы. Зноў выказваюцца розныя версіі, як і чаму гэта магло здарыцца.

Так, адзін з французскіх гісторыкаў авіяцыі заявіў, што Сэнт-Экзюперы мог скончыць жыццё самагубствам. Паводле Бэрнарда Марка, за восем дзён да сваёй апошняй місіі Сэнт-Экзюперы намякаў, што думае пра самагубства.

Сэнт-Экзюперы быў вопытным пілотам. У свае 44 гады ён быў самым старэйшым сябрам экіпажа. На карысць версіі пра самагубства гісторык Маркзначае, што Сэнт-Экзюперы быў хворым у свой апошні дзень. Напярэдадні ночы ён не спаў, не было яго і на вечарыцы. Палёт ажыццяўляў на машыне, якую даюць толькі вопытным ці добра навучаным пілотам.

Даследаванне абломкаў самалёту паказала, што прапелеры не пашкоджаны і што корпус не быў прабіты кулямі. Менавіта таму і ўзнікла ў гісторыка меркаванне, што самалёт падаў вертыкальна на высокай хуткасці.

Але і сам Бэрнард Марк падкрэслівае, што гэта толькі меркаванне.

Радыё Свабода (svaboda.org)

НІНА МАЦЯШ: "СЭНТ-ЭКЗЮПЕРЫ НАСТОЛЬКІ СВЕТЛАЯ АСОБА, ШТО Я ПРОСТА Ё ЗАХАПЛЕННІ АД ЯГО!"

Мы звязаліся з перакладчыцай самага выдамага зборніка твораў Антуана дэ Сэнт-Экзюперы "Планета людзей" на беларускую мову, пісьменніцай Нінай Мацяш.

Спадарыня Ніна кажа, што захапілася творчасцю Сэнт-Экзюперы каля 30 гадоў таму. І вось чаму:

- Такі чалавек як Сэнт-Экзюперы — такі тонкі, далікатны, высакародны чалавек, гуманіст паводле сваёй натуры, ён не можа не быць блізім творчым людзям. У прыватнасці таму, што, на маё перакананне, яны гуманісты, яны вызнаюць перамогу любові над агрэсіяй, над гвалтам. Перамогу святла над змрокам, над цемрай. Экзюперы настолькі светлая асоба, што я проста ў захапленні ад яго.

"н вельмі добры і так прасветлена глядзіць на жыццё, разумеючы ўвесь яго драматызм і нават трагізм, што немагчыма не быць падуладным гэтым чарам. Інтэлігентнасці, чалавекалюбства, вызнання таго, што кожны павінен парадкаваць сваю планету вакол сябе. Маральную, псіхалагічную і нават геаграфічную. Я захапілася ім у 1970-я гады. Цяпер ёсць магчымасць дзецям, школьнікам ужо за партаў чытаць "Маленькага прынца" і захапляцца ці не прымаць яго... На вялікі жаль, былі такія сітуацыі, што нават настаўнікі не разумелі "Маленькага прынца" і лічылі яе не вартай увагі кнігай. Навошта, маўляў, такую лухту, прабачце, чытаць і выкладаць у школе. Але ж гэтая кніжка для ўсіх узростаў. Гэта кодэкс маралі ў такой чудаўнай пэзтычнай форме.

Пісьменніца была здзіўленая паведамленнем, што нарэшце стала вядома месца падзення самалёту Антуана дэ Сэнт-Экзюперы, але невядомыя прычыны яго падзення. Спадарыня Ніна гаворыць, што яшчэ гадоў 15 таму быў апублікаваны рапарт нямецкага лётчыка, які пасля вяртання з заданна запісаў у гэтым рапарце бартавы нумар збітага ім французскага самалёта. Як высветлілася, гэта быў нумар машыны Сэнт-Экзюперы.

Ніна Мацяш збіраецца таксама зрабіць пераклад аповесці Сэнт-Экзюперы "Цытадэль" і лістоў пісьменніка.

Радыё Свабода (svaboda.org)

У ПОШУКАХ БУДУЧЫНІ... ІРЛАНДЫЯ – БЕЛАРУСЬ

АГУЛЬНА ПРЫНЯТА, ШТО Ё ТАКОЙ НЕПРАДКАЗАЛЬНАЙ СТЫХІІ, ЯК ГІСТОРЫЯ ЁСЦЬ АДНА СТАЛАЯ ЗАКАНАМЕРНАСЦЬ: ЗДОЛЬНАСЦЬ ДА ПАЎТАРЭННЯ. І КАЛІ ГІСТОРЫЯ НЕ АДНАЎЛЯЕ НЕЧЫЙ ЎЖО ПРОЙДЗЕННЫ ШЛЯХ – ГЭТА СВЕДЧЫЦЬ ТОЛЬКІ АБ ТЫМ, ШТО НЕДЗЕ Ё СВЕЦЕ ЁСЦЬ НЕКАЛЬКІ КРАІН, ЯКІЯ РАЗВІВАЮЦА ПАРАЛЕЛЬНА Ё АДНОЛЬКАВЫХ УМОВАХ І АБСТАВІНАХ, І ГАЛОЎНЫМ ЧЫННІКАМ ІСНАВАННЯ ТОЙ АБО ІНШАЙ НАРОДНАСЦІ ВЫСТУПАЕ ЧАЛАВЕЧЫ ФАКТАР.

Беларусь за стагоддзі свайго развіцця прайшла шмат складаных этапаў і выпрабаванняў. Мабыць, аніводнай краіне свету не даводзілася так пакутваць ад гістарычнага лёсу, як нашай Бацькаўшчыне, і нельга назваць яшчэ якую-небудзь іншую краіну, якая б нацярпелася столькі гора ад сваёй "старэйшай сястры-суседкі". Але, як адзначалася вышэй, гісторыя, калі не паўтараецца, дык развіваецца паралельна. І прыкладам таму шмат пакутная Ірландыя.

Ірландыя, як і Беларусь з яе Тураўскім і Полацкім княствамі, у якасці дзяржавы пачала складвацца яшчэ ў першых стагоддзях нашай эры. Ангельская экспансія на землі Ірландыі пачалася з XII-XIII ст. і ўзмацняецца ў XVI-XVII. Варта нагадаць, што агрэсія з боку Маскоўскага княства на Беларусь прыпадае прыкладна на гэты ж час. Першая вайна Вялікага княства Літоўскага з Масковіяй датуецца 1492г., а ўжо ў 1563г. войска Івана Жалівага захапіла Полацк і ўчыніла крывавае расправу з абаронцамі і жыхарамі беларускіх зямель.

А далей лёсы дзвюх краін, Ірландыі і Беларусі, быццам бы адбываючыся ў люстэрку, паўтараюць адзін аднаго з розніцай ў некалькі год. Так год 1798 для Ірландыі адзначыў спробай нацыянальна-вызвольнага паўстання, зарганізаванага таварыствам "Аб'яднаныя ірландцы", а ўжо ў 1801г. Ангельская імперыя ліквідавала рэшткі ірландскай аўтаноміі. У гэты час на Беларусь пасля другога падзелу Рэчы Паспалітай (1793г.) разгортаецца нацыянальнае паўстанне пад кіраўніцтвам Тадэвуша Касцюшкі, а ў 1795г. адбываецца трэці і апошні падзел Рэчы Паспалітай, у выніку якога Беларусь перастае існаваць як самастойная дзяржава і пераўтвараецца ў "Северо-Западный край" Расеі. Варта адзначыць, што абедзве Імперыі (Ангельская і Расейская) дзейнічалі пад шылдай інтарэсаў рэлігіі, расказваючы казкі-страшылікі аб прыгнячэнні рэлігійных інтарэсаў у Ірландыі і Рэчы Паспалітай, адпаведна: пратэстанты/каталікі і уніяты/каталікі/праваслаўныя.

Аднак, імперскія амбіцыі, не задавальнялі ані ірландцаў, ані жыхароў колішняй Рэчы Паспалітай. Таму ў Ірландыі ў 1848г. (зарганізавана Ірландскай Канфедэрацыяй) і ў 1867г. (зарганізавана т.зв. "феніямі") успыхваюць чарговыя нацыянальныя паўстанні. Тэрыторыя былога Вялікага княства Літоўскага і Кароны Польскай на русіфікатарскую палітыку Расейскай імперыі адказвае паўстаннем 1830г. і найбольш крывавым нацыянальна-вызвольным паўстаннем 1863г. пад кіраўніцтвам Кастуся Каліноўскага.

Як бачна з вышэй прыведзеных датаў, найбольш важныя падзеі ў існаванні акупаваных земляў Беларусі і Ірландыі разыходзяцца літаральна ў дзесятак год. Што датычыцца XX стагоддзя – дык тут гісторыя развівалася не тое што паралельна, а нават адначасова. У 1919-1921гг. на тэрыторыі Ірландыі разгортаецца вызваленчыя вайна, у выніку якой была заключана дамова, паводле якой Ірландыя падзялялася на дзве часткі: т.зв. Ірландскую вольную дзяржаву і Паўночную Ірландыю (Ольстэр з галоўным горадам Белфастам).

Калі ўзгадаць гісторыю Беларусі, дык адразу прыгадваецца ганебны Рыхскі мір 1921г., паводле якога Беларусь таксама была падзелена на дзве часткі, толькі з тым выключэннем, што аб ніякай незалежнасці тут не магло ісці і размовы: Заходняя Беларусь адыйшла да шавіністычнай Польшчы, а Усходняя яе частка так і засталася ў лапах імперскай Расеі, якая толькі фармальна змяніла афарбоўку з "белай" на "чырвоную".

У 1949г. Ірландыя абвешчана Рэспублікай. Беларусь атрымала гэты статус толькі вызвалішыся ад камуністычнай навалы ў 1991г.

Аб'ядноўваюць Беларусь і Ірландыю не толькі агульныя гістарычныя моманты, але і сітуацыя з нацыянальнай культуры і мовай. Справа ў тым, што ангельцы, разам з акупацыяй Ірландыі, увялі забарону на ўжыванне ірландскай мовы. Адначасова вынішчаліся гістарычныя помнікі, рукапісы сакральных тэкстаў, нацыянальная літаратура. Калі ўзгадаць палітычную сітуацыю Беларусі, якая запанавала пасля трэцяга падзелу Рэчы Паспалітай, можна знайсці шмат агульных момантаў з тагачасным становішчам ірландскай мовы і культуры: уведзена забарона на ўжыванне назвы "Беларусь" (1840), вынішчаліся нацыянальныя каштоўнасці, вывозіліся ў Маскву каштоўнейшыя рукапісы і пергаменты.

На сучасным этапе гістарычнага развіцця метады, якімі ўздзейнічае Англія на Ольстэр мала чым адрозніваюцца ад метадаў іншай імперыі, якая то пернікама, то кнутом (газам) імкнецца вярнуць незалежнай Беларусі ярлык "Северо-Западного края". У памкненнях да аднаўлення незалежнасці больш радыкальным плыні ірландскіх барадзьбітоў схіліліся ў бок тэрарызму. Безумоўна, што для Беларусі гэты шлях не падыходзіць і акрамя маўклівага, амаль быдлячага пратэсту, нічога ў далейшым не прадугледжваецца. А таму ёсць усе падставы казаць, што Беларусь знаходзіцца ў пошуках сваёй, адметнай бел-чырвона-белай будучыні.

А. Ндрусь

ГІСТАРЫЧНЫ КАЛЯНДАР

3 ТРАЎНЯ

Трэцяга траўня 1791 г. Сойм Рэчы Паспалітай зацвердзіў **Канстытуцыю** — першую ў Еўропе, другую ў свеце і апошнюю для супольнай дзяржавы Кароны і Літвы. Нашы продкі жылі паводле гэтай канстытуцыі да захопу беларускіх земляў Расейскай імперыяй. З таго часу шмат розных канстытуцый прашалася над галоўнамі беларускага народу, ды ўсе яны былі нейкія недаробленыя і не свае, таму доўга не жылі.

Сённяшняя канстытуцыя Рэспублікі Беларусь, «падпраўленая» Лукашэнкам на рэферэндуме 1996 года, таксама далёкая ад дасканаласці і ад той краіны, якой быццам бы служыць. Шмат хто ў нас гэта разумее, але зрабіць нічога не можа. Усё адно, што з дажджом змагацца.

8 ТРАЎНЯ

Восьмага траўня 1999 г. знік **Юры Захаранка**. Дзяржаўныя органы за гэты час не прасунуліся ні на крок у росшуку былога міністра ўнутраных спраў, а пасля аднаго з лідэраў апазіцыі. Жонка Захаранкі пераканана, што яе мужа самым брутальным чынам забілі папелічнікі Лукашэнкі. А на гэтым здымку ён яшчэ побач з Віктарам Шэйманам, сённяшнім генеральным пракурорам Беларусі.

22 ТРАЎНЯ

22 траўня 1863 г. адбылася бітва пад **Мілавідамі** паміж беларускімі паўстанцамі і расейскімі карнікамі. Мілавідская бітва ўвайшла ў гісторыю паўстання Кастуся Каліноўскага як адна з самых вялікіх. Тады тут загінула і было паранена блізу 50 паўстанцаў, а расейцы згубілі ўдвая болей жаўнераў і мусілі адступіць. Напярэдадні гэтай падзеі ў навакольных лясах сыйшлося неамае паўстанцае войска, якое складалася са Слонімскага, Гарадзенскага, Наваградскага і Пружанскага атрадаў, агулам блізу 800 чалавек. 20 траўня паўстанцкі лагер інспектаваў сам Кастусь Каліноўскі. Нягледзячы на тое, што ў расейцаў была значная перавага ў колькасці і ў зброі, яны былі разбітыя і змушаны адступіць. Наступнай раніцай на дапамогу расейскаму палку былі пасланыя з Нясвіжа яшчэ дзве роты, але паўстанцы сыйшлі ў лясы, забраўшы сваіх параненых і забітых таварышаў...

Паўстанне 1863 года было наогул з нешматлікіх у гісторыі XIX стагоддзя прыкладаў, калі, па сутнасці, купка узброеных людзей, абараняючы сваю чалавечую і нацыянальную годнасць, паўстала супраць велізарнай імперыі.

У 1930 г. на месцы бою пад Мілавідамі была пастаўлена мемарыяльная капліца, што стаіць там і цяпер. Напэўна, сёння там будучы пакладзеныя жывыя кветкі.

Вечная памяць героям!

БЯДОЙ ЗАПАЛЕНАЕ СЛОВА

ПАСЛЯ ЧАРНОБЫЛЬСКОЙ КАТАСТРОФЫ ЭКАЛАГІЧНАЯ ТЭМА СТАЛА СКРАЗНОЙ ТЭМАЙ У СУЧАСНАЙ БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ.

Я на прыйшла нечакана – Бяда. І як не хавайся, не ўцякай, яна ўсё роўна цябе знойдзе, каб пакінуць на вуснах змярцвелы пацалунак. Бяда прыходзіць нечакана...

Што ж нас прымушае зноўку і зноўку вяртацца да той страшнай навалы? Боль за нашу Беларусь, жах у вачах дзяцей нашых, спустошаныя хаты на ускрайку вёсак...

Як жа забыцца і рушыць, калі Неба і воблакі быццам бы тыя, Тыя ж прадвеснем лятуць жураўлі, Тыя ж крыжы на магілах святых. Як жа паверыць: жажотай-смогой Доля сірочая вёсны гартае, Самай прачорнай, драпежнай смугой След чалавечы ў палях замятае.

Мікола Мятліцкі

Літаратура нараджаецца з ціхай радасці: пшчотнага сонейка, ласкавай усмешкі, а яшчэ яна можа нараджацца з БОЛЮ. Для некаторых творцаў-літаратараў дзень 26 красавіка стаў момантам трагедыянага адліку новага часу. Чарнобыльская тэматыка ўвайшла ў творчасць М.Мятліцкага, А.Дударава, С.Законнікава, У.Някляева, С.Сокалава-Воюша, І.Шамякіна, З.Дудзюк, Э.Акуліна і іншых літаратараў-сучаснікаў. Ці варта ўспамінаць усе імёны? Боль краіны-боль кожнага з нас. Але ж аднае адно – ніхто не можа застацца раўнадушным. Мы абіраем розныя шляхі: адны – зняверанне, страту веры ва ўсё святое на гэтай зямлі, другія – усведамленне гэтага болю, нараджэнне з ім нанова, каб падтрымаць іншых.

Кут мой забыты, безабаронна Зорыш пагаслых крыніц вачыма Некаму ты – Ачужэлая зона, Сэрцу майму ты да скону Радзіма!

М.Мятліцкі

Праз гэтае сэрца праходзіць вялікі смутак. Творца спрабуе данесці яго да нас. Ці не ў гэтым існасць яго жыцця? Але ж сапраўдных творцаў так мала і нават яны могуць зняверыцца.

Пакутны крык
Дагэтулькі знямелы
Бязмоўе!
Слова патрапляе ў лёх.
Мо жыў калісь на Беларусі Бог,
Але сканаў
На стручанае глебе.

Вольга Куртаніч

Фота: ByMedia.net

Сумна вядомы выраз: "Бог сканаў". А што ж засталася? Застаўся чалавек, чалавек сам-насам са сваімі праблемамі, які ачарствеў, прывычаўся да свайго болю.

Журботныя, трагедыяны матывы ў пачатку 90-х гг. загучалі ўсе гучней і гучней. Ды й ці маею права на маўчанне? Творца стварае сваю рэальнасць, у якой адлюстроўваецца само жыццё, яго законы.

Бядой запаленае слова
А што ж дапей, скажаце вы?
Крыху бязладна! Кажэце: у лоб?
А я стаміўся у нетрах алегорый
Зарэчча... Курапаты... І Чарнобыль
Спыніце спіс, інакш не дагаворым.

С.Сокалаў-Воюш

P.S. Схіліўшыся над кнігай "След чорнага ветру" я раскопвала чужыя лёсы. Не члены Саюзу Письменнікаў, не сябры Т.В.Л. ці Бум-Бам-Літу, гэта пісалі "дзеткі-сведкі", як сказаў у пасляслоўі да кнігі рэдактар-складальнік В.Якавенка.

Ірына Берасцейская

"Чарнобыль насоўваецца сваім крылом на кожнага з нас. На Магілёўшчыне ўжо няма кутка, які б не закранула гэта бяда. Тутэйшая зямля таксама з "чорнымі плямамі". Мне здаецца, што Чарнобыль у мяне ў крыві ў прамым і пераносным сэнсе".

Кірыла Крыванос

"Я думаю, што тысячы людзей, чый лёс крута змяніў Чарнобыль і вымусіў пакінуць Бацькаўшчыну, будуць заўсёды памятаць родную вёску, свой дуб і сваё жыццё да гэтай вялікай скрухі. Не забудуць чарнобыльцы сардэчнага болю, не забывайце і вы, людзі, пра іх. Няхай вас абміне падобнае ліха!"

Вадзім Ціханаў

"Я разумею ўсе цяжкасці, але не магу зразумець адно: чаму болей за ўсіх пакутуем мы, дзеці. Я хачу жыць і мяркую пасля заканчэння дзевяці класаў паступіць у наш саўгастэхнікум, дзе саўгастэхніка вучацца два мае старэйшыя браты. Хачу лячыць зямлю, вырошчваць хлеб. Мару быць патрэбным людзям, жыць, працаваць на карысць сваёй шматпакутнай Айчыны".

Аляксей Хілько

МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ ЗАБАРАНІЛА ПАКАЗ ФІЛЬМА ПРА ВАСІЛЯ БЫКАВА

ДЗЯРЖАЎНЫ РЭГІСТР КІНАВІДЭАФІЛЬМАЎ МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ АДМОВІЎ НЕЗАЛЕЖНАЙ СТУДЫІ "ТАЦЦЯНА" У ВЫДАЧЫ ПРАКАТНАГА ПАСВЕДЧАННЯ НА ПАКАЗ ДАКУМЕНТАЛЬНАГА ФІЛЬМА ПРА ЖЫЦЦЁ І ТВОРЧАСЦЬ ВАСІЛЯ БЫКАВА "ДОЎГАЯ ДАРОГА ДАДОМУ... РЭКВІЕМ".

Міністэрска чыноўнікі, забараняючы паказ кінафільма на тэрыторыі Беларусі, спасылаюцца на тое, што кінастужка нібыта можа адмоўна паўплываць "на маральна-этычныя асновы жыцця беларускага народу". Аднак аўтары і галоўныя героі фільма перакананыя, што сапраўднай прычынай ёсць страх перад вышэйшымі ўладамі Беларусі, якія негатыўна ставяцца да Васіля Быкава.

"Доўгая дарога дадому... Рэквіем" — распачынаецца з паказу выявы вялікага драўлянага крыжа з распяццем Ісуса Хрыста. Гэтыя кадры змяняю кінахроніка другой сусветнай вайны: нямец-

кая свастыка, калоны тэхнікі і войскаў на чале з Гітлерам — даюць адчуванне бязлітаснай фашысцкай навалы, з якой праз усю вайну са зброяй у руках змагаўся Васіль Быкаў. Затым паказана тэлефонная трубка на працоўным сталі пісьменніка, адкуль гучыць расейскамоўная пагрозка: "Як доўга вы, таварыш Быкаў, збіраецеся ачарняць савецкую ўладу?"

А далей пра нялёгі жыццёвы і творчы шлях пісьменніка выказваюцца ягоныя блізкія сябры і папечнікі: Рыгор Барадулін, Генадзь Бураўкін, Анатоль Вярцінскі ды іншыя. Менавіта кадры кінахронікі з выяваю Гітлера, якія ніяк не камунікуюць, нібыта і сталіся галоўнаю прычыною забароны на паказ фільма. Пра гэта ў інтэрв'ю Радые Свабода паведаміў кіраўнік Дзяржрэгістру Юры Цвяткоў:

- Многія эпідоды фільма не выклікаюць ніякіх пытанняў, але ёсць, якія з гледзішча маральна-этычнага пра франтавіка не самыя лепшыя.

Паводле спадара Цвяткова, акрамя Дзяржрэгістру, рашэнне пра забарону прымаў і яшчэ дзве камісіі — рэспубліканская экспертная і класіфікацыйная, што здараецца толькі ў асобных выпадках. Таксама адметна, што чыноўнікі ацэнвалі фільм з улікам інструкцыі аб паўнамоцтвах Дзяржрэгістру, якой афіцыйна яшчэ не існуе.

Адна з аўтараў фільму, рэжысёр Ірына Письменная перакананая, што сапраўднай прычынай забароны ёсць страх міністэрска чыноўніка перад вышэйшымі ўладамі, якія да Васіля Быкава ставяцца ваража нават пасля ягонай смерці.

"За Быкавым стаялі людзі, якія былі няўгодныя гэтай уладзе. Таму на ўсялякі выпадак, лепей не пусціць фільм пра Быкава, чым пусціць, а потым трымаць за гэта нейкую адказнасць. Ведаецца, напісаць такія словы, што гэта можа нашкодзіць народу — гэткае можна прыдумаць толькі ў момант жудаснага страху", - гаворыць Ірына Письменная.

Як паведаміла Ірына Письменная, фільм "Доўгая дарога дадому... Рэквіем" рыхтуецца да прэм'ернага паказу на расейскім тэлеканале "ТВЦ".

Радые Свабода (svaboda.org)

БЯДОЙ ЗАПАЛЕНАЕ СЛОВА

"Няма слоў, такіх патрэбных, якія б, трапіўшы ў вушы, заживілі душэўныя раны многіх тысяч і мільёнаў беларусаў, якіх напакала бяда.

А боль не затухае. Людзям, якія зведалі яго, трэба дапамагчы справай: міласэрнасцю, дабрынёй, павагай".

Валерый Баравік

"Чарнобыль – нацыянальнае бедства, якое трагічна паўплывала на лёсы соцень тысяч людзей. Хіба не так? І боль наш – Чарнобыль. І не сцешыць яго калейдаскопам чароўных уражанняў ад аздараўленчых вандраванняў па свеце дзяцей з зоны, не суняць абяцаннямі ўрада аб увядзенні дадатковых кампенсаций насельніцтву, не заспакоіць прагнозамі медыцынскай навукі і практыкі".

Аркадзь Палонскі

"Мы, дзеці, адно толькі – працяг будучыні дарослых. Мы яшчэ не пачалі самастойнага жыцця. Дык чаму ж тады мы больш за ўсіх пактуем?

Нам хочацца быць здаровымі, а не з'яўляцца на свет з парокмі і захворваннямі, ад якіх рана паміраюць. Мы нікуды не хочам ехаць ад родных мясцін, бо там застаецца тое, чаго мы не бачылі і што адчуваем, – дух нашых продкаў. Мы – дзеці хлебарабаў, і зямля, палітая потам нашых дзядоў і прадзедаў не адпускае нас ад сябе. Яна нам завешчана. Мы – нашчадкі ўсіх дзівосаў на гэтай зямлі, яе культуры".

Ліля Кавалевіч

"За што беларусам у чарговы раз выпала столькі пакут? На чарнобыльскі алтар прыходзіцца аддаваць самае дарагое і непаўторнае: родную хату, калыску, матчыну песню, красу прыроды, душэўны спакой людзей... Каб адказаць, што значыць Чарнобыль у маім лёсе, нічога не трэба гаварыць, толькі паглядзець у вочы маіх бацькоў, аднавяскоўцаў, настаўнікаў. Паглядзець уважліва. Б'юцца ў пакуты сэрцы маіх землякоў, шчыміць на душы ў кожнага з іх, бо няма ім супакаення на хворай зямлі, бо страцілі яны веру ў заўтрашні дзень. А гэта страшна".

Андрэй Бачыла

"За час хваробы я шмат згубіла, але не менш і знайшла. Я навучылася спачуваць чужой бядзе. Успамінаецца, напрыклад, маленькі хлопчык і яго маці. Дзіця было амаль беспрэтомнае. Здавалася, для яго маці жыццё згубіла сэнс. У яе не было слёз, каб аблегчыць боль свайго сэрца. Яна іх выплакала. А вочы такія сумныя... Не трэба было добра ўглядацца, каб прачытаць пытанне: "За што пактуе мой сыноч?" І я часта думаю: за што?..

Як страшна бацькам класці ў магілу сваіх дзяцей!"

Юля Ігнацук

"Гудзе экалагічны звон. Трываюць і болей напоўнены яго гукі. Болей – за нашу зямлю, палітую кіслотнымі дажджамі, за атручаныя хімікатамі рэкі, за неба з аэравамі дзіркамі, за высечаныя лясы... Трываюць – за будучыню дзяцей і ўнукаў. Гудзе, стогне звон. І самымі горкімі нотамі гучыць у ягоным гуле Чарнобыль. Гэта катастрофа ўзрушыла ўвесь свет. Урокі Чарнобыля павінны быць асэнсаваны і зразумелы. Толькі тады можна будзе спадзявацца, што падобнае не паўтарыцца."

Наталля Яскевіч

"Мяне палохае будучыня. Робіцца страшна за сябе, за сваіх аднакласніц, за ўсіх знаёмых і незнаёмых. Менавіта наша пакаленне пакажа, як уздзеічае радыяцыя. Мы падвочныя. Не ўсе гэта разумеюць, ды, можа, так і лепш. Але ж мая маці-педыятр, яна працуе ў дзіцячым аддзяленні ЦРБ і часта лечыць наванароджаных. Дзеці нараджаюцца без лёгкіх, з аднакамерным сэрцам, з іншымі мутацыямі."

Настасся Часнакова

"Ціха шуміць стары вяз над бабулінай хатай. З гэтым шумам знікаюць трывогі, нараджаюцца надзеі. Надзеі, што калі-небудзь здарыцца цуд і вучоныя знойдуць спосаб знішчыць радыяцыю, каб зямля мая зноў стала чыстай, каб людзі без аглядкі жылі тут, не баючыся нічога. Так хочацца думаць, што гэта будзе. Бо я веру ў сілы свайго народа, нязломнага, моцнага духам, які не раз выходзіў з розных выпрабаванняў пераможцам. Перамога ён і цяпер!"

Святлана Шаўчук

"Я засынаю з верай, што заўтра будзе лепш, чым сёння. І ў сне я бачу сваё шчаслівае дзяцінства, дзе мяне нішто не турбуе і дзе я магу, лёгка ўзмахнуўшы рукамі, нібы птушка крыламі, узляцець у неба і ўбачыць зверху нашу родную Беларусь з усёй яе прыгажосцю – зямлю, якую я люблю і буду любіць заўсёды."

Марына Мігдасёва

"Я ўсё часцей і часцей разважаю: чаму гэта адбылося? Хто вінаваты? Ведаю, быў суд, той-сёй пакараны. Ды ўсё не так проста! І аварыя зусім не выпадковая, і ахвяры, такія шматлікія, таксама маюць сваю абумоўленасць. Чалавек перастаў быць вартасцю? Яго жыццё нішто ў параўнанні з амбіцыямі чыноўнікаў?"

Юля Тапаркова

"Чарнобыль – гэта страшная помста ад роднай зямлі за ўсё: за дзесяцігоддзі здэкаў, за акіян хлусні, за смяротныя грахі і памылкі маіх дзядоў і бацькоў. Мы самі ўвесь час ішлі да Чарнобыля, рабілі ўсё дзеля таго, каб гэта здарылася. Мы, і больш ніхто, вінаваты ў трагедыі..."

І ўсё ж я спадзяюся, што чарнобыльская аварыя не стане апошняй старонкай у гісторыі Бацькаўшчыны. Я нават маю зусім маленькую надзею, што калі-небудзь хаця б для нашых унукаў рэкі і азёры зноў стануць здаровымі, а паветра жывым, дождж і сонца, як некалі, будуць паліваць, лашчыць і саграваць спакутаваную зямельку..."

Вольга Семянчук

"Адночы ўзышла над маёю краскай-Беларуссю чорная зорка Чарнобыля, цяжарам лягла на душы, жудасным болей адбілася на твары дзяцей. Восемдзесят шосты... Што ж ты зрабіў з маёю зямлёй пад белымі крыламі? Ці мала было табе, Божа, смяротных і жудасных званоў Хатыні? Ці мала палегла ў цяжкіх бітвах? Ці мала было нам

Фота: ByMedia.net

Курпатаў? Што ж ты нарабіў, Божа? Чаму не думаў пра таго, хто, як лісток, адарваны ад дрэва, жыве не ў родным кутку і нідзе няма яму шчасця, бо вецер часу падхапіў яго і гоніць па свеце."

Святлана Скамарохава

"Божа, які ты ёсць на небе, звяртаюся да цябе! Бо вельмі галосіць душа і балюча на сэрцы. Хачу пачуць, Усявышні, за што пакараў ты маю шматпакутную Зямлю-матухну? Чым жа яна вінавата перад табою?"

Божа, калі ты ёсць на свеце, зрабі так, каб перанейшаму весела спявалі птушкі, каб ішоў спорны дождж на палаткі, калі яны просяць піць, і дождж быў без стронцыю, каб суседзі-пенсіянеры зноў спявалі "Шумяць вербы каля грэблі" ці "Ой, аралі хлопцы ніву", сабраўшыся вечарам на лавачцы каля хаты маёй бабулі, а не пералічвалі чарговыя ахвяры Чарнобыля сярод сваіх знаёмых.

Я абяцаю табе, Божа, маліцца кожны дзень за ўсіх тых, каго люблю, паважаю, толькі пачуй мой плач, выратуй маю зямлю, маю Бацькаўшчыну. Няхай свяціцца імя твае, Усявышні, дзень і ноч, ахоўваючы нас, тваіх дзяцей, накіроўваючы на правільны шлях, аберагаючы ад спакусы, даючы жыццёвыя сілы і мудрасць. Ратуй нас, Божа!"

Таццяна Акулевіч

ВЯДОМЫ І НЕВЯДОМЫ ЗАГАД ГАЛОЎЛІТА СССР

"АБ АБМЕЖАВАННЯХ ДЛЯ ДРУКУ ЗВЕСТАК, ЗВЯЗАННЫХ З АВАРЫЯЙ НА БЛОКУ № 4 ЧАРНОБЫЛЬСКОЙ АЭС (ЧАЭС)"

У далейшым да асобнага ўказання пры кантролі матэрыялаў, звязаных з аварыяй на Чарнобыльскай АЭС, забараняецца публікаваць звесткі:

- што раскрываюць прычыны аварыі на блоку № 4 ЧАЭС;
- поўныя дадзеныя аб характары разбурэнняў і аб'ёмах пашкоджанняў абсталявання і сістэм энэргаблока і АЭС;
- аб велічынях і саставу сумесі, выкінутай у час аварыі;
- зводныя дадзеныя аб радыяцыйным становішчы, вобласці і асобных вымярэннях забруджвання ў памяшканнях АЭС і ў трыццацікіламетровай зоне;
- аб выніках вымярэння ў цэлым па краіне, рэспубліцы, вобласці і асобных вымярэннях радыяцыйнага становішча і ізатопнага саставу глебы, вады і да т.п.;
- зводныя дадзеныя аб радыёактыўным забруджванні навакольнага асяроддзя, харчовых прадуктаў і кармоў, якое пераважае гранічна дапушчальны канцэнтрацыі;
- што наносыцца на тапаграфічныя карты аб радыяцыйным становішчы па раёнах забруджвання;
- зводныя дадзеныя аб маштабах дэактывацыйных работ па ліквідацыі вынікаў аварыі, а таксама работ па захаванні радыяцыйна-небяспечных элементаў;
- аб новых эфектыўных сродках і метадах дэактывацыі;

10) аб санітарна-гігіенічнай ацэнцы сістэм збору, пераапрацоўкі, аб'ясходжвання і захавання радыяцыйна-небяспечных элементаў;

11) аб стане актыўнай зоны рэактара, якія раскрываюць магчымасць пранікнення цеплавылучальных фрагментаў пад фундаментную пліту, пападання радыёактыўнасці ў ваданосныя слаі, небяспечныя віды радыёнуклідаў у навакольнае асяроддзе і да т.п.;

12) аб ступені паражэння людзей на АЭС у спалучэнні са звесткамі аб характары іх дзейнасці і асаблівасцяў аварыі;

13) зводныя дадзеныя па абпраменьванні персаналу станцыі, рамонтнага персаналу прыцягнутых арганізацый і насельніцтва;

14) абагульненыя дадзеныя аб захворванні ўсімі формамі прамянёвай хваробы людзей, якія падвергліся ўздзеянню ў перыяд аварыі і ліквідацыі яе вынікаў;

15) аб масавых атручваннях і эпідэмічных захворваннях, звязаных з аварыяй;

16) аб выніках лячэння новымі метадамі ці сродкамі прамянёвай хваробы;

17) аб выніках лячэбна-прафілактычных мерапрыемстваў, звязаных з аварыяй;

18) зводныя дадзеныя аб экалагічных ацэнках вынікаў аварыі;

19) што паказваюць канкрэтныя тэхнічныя рашэнні па кансервацыі блока № 4 ЧАЭС, а таксама аб аднаўленчых работах на блоках № 1, 2, 3;

20) што раскрываюць планавыя ці справядзачныя дадзеныя аб аб'ёмах дзяржаўных капі-

тальных укладанняў на кансервацыю блока № 4 ЧАЭС;

21) што раскрываюць планавыя ці справядзачныя дадзеныя аб аб'ёмах будаўніча-мантажных работ па дзяржаўных капітальных укладаннях на кансервацыю блока № 4 ЧАЭС;

22) зводныя дадзеныя, якія характарызуюць стан будаўніча-мантажных работ па кансервацыі блока № 4 ЧАЭС;

23) аб фондзе зарплаты па падраднай дзейнасці ў капітальным будаўніцтве ўпраўлення будаўніцтва № 605 і зводныя дадзеныя аб колькасці работнікаў гэтага ўпраўлення;

24) аб колькасці работнікаў, якія прыцягнуты для работы ва ўмовах павышанага ўзроўню радыяцыйнага выпраменьвання;

25) зводныя дадзеныя аб найменаваных арганізацый, іх ведамаснай прыналежнасці, колькасным саставе работнікаў, прыцягнутых да работ па ліквідацыі вынікаў аварыі;

26) аб новых навуковых распрацоўках, метадах і тэхнічных рашэннях, якія прыменены ў ходзе работ па ліквідацыі вынікаў аварыі на Чарнобыльскай АЭС – без згоды Урадавай камісіі.

Спасылцацца на гэты загад і знаёміць з ім рэдакцыйна-выдавецкіх работнікаў забараняецца.

Першы намеснік начальніка Галоўнага ўпраўлення Н. П. ЗОРЫН
ліпень 1986 г., г. Москва

ЗАМЕСТ КАМЕНТАРЫЯ

Гэты дакумент - гісторыя? Ці ведаем мы ўжо ўсе наступствы Чарнобыльскай катастрофы? Дзе можна знайсці дакладныя звесткі аб экалагічнай сітуацыі ў нашай рэспубліцы? Ці ёсць ужо аб'ектыўныя звесткі аб захворваннях людзей, звязаных з катастрофай? Ці ведаем мы аб канчатковай ацэнцы эканамічных, экалагічных, генетычных, псіхалагічных, сацыяльных выніках катастрофы? І, нарэшце, ці разгорнута ў нас, як належыць, радыёлагічная адукацыя і людзі ведаюць, як ім выжыць? Вельмі хацелася б мець праўдзівыя адказы на гэтыя і шмат якія іншыя пытанні.

Маланка

ЭКА-ЭКСПРЭС

ПОСЛЕДСТВИЯ АВАРИИ НА ЧАЭС

1. Последствия аварии с каждым годом возрастают. Но с каждым годом они все больше замалчиваются и игнорируются.

2. Количество раковых и множество других заболеваний увеличивается. В загрязнённых районах только 10 человек из 100 признаны здоровыми. Количество денег на здравоохранение и медицину в лучшем случае остается прежним. Большинство Чернобыльских программ свернуты, приостановлены или недофинансированы. За последние 8 лет сегодняшнее руководство страны почти в 12 раз сократило программы по уменьшению последствий Чернобыльской катастрофы.

3. Не полностью выполнена программа отселения населения из зоны с загрязнением свыше 40 Ки/км², а уже наблюдается обратное заселение радиоактивной зоны. Что это? Результат экологической неграмотности, попустительства или пропаганды заселения новых (старых) земель? Землю эту можно будет заселять постепенно че-

рез 60-300 лет. В Украине все жители выселены с территории, где уровень загрязнения выше 15 Ки/км².

4. За последние 10 лет количество населения уменьшилось на 2% в результате превышения смертности над рождаемостью. Продолжительность жизни людей сокращается. Президент говорит, что национальный доход увеличивается, благосостояние населения растёт, Чернобыльская проблема - больше не проблема. Среди факторов демографического угасания радиоактивный занимает главное место.

5. Экономический ущерб от аварии по расчетам специалистов за 1986-2015гг. превысит 235 млрд. долларов США. Никто не потребовал возмещения ущерба от правопреемника СССР - России.

Dzedzich week-news

АБ'ЯВЫ

Рэдакцыя бюлетэна "Дзедзіч" шукае распаўсюджвальнікаў выдання ў навучальных установах Берасця і вобласці.
Тэл. (0162) 20-57-41.

Рэдакцыя бюлетэна «Дзедзіч» запрашае да супрацоўніцтва карэспандэнтаў з Берасця і гарадоў вобласці.
Калі вы жадаеце выказаць свае думкі на нашых старонках, тэлефануйце: (0162) 20-57-41.

БРЭСЦКАЯ ГАРАДСКАЯ АРГАНІЗАЦЫЯ ПАРТЫЯ БНФ

распачынае новую агульнагарадскую кампанію "Разам за еўрапейскі дабрабыт".

СТАНЬ СЯБРАМ ПАРТЫІ БНФ!

Разам мы:

- Пабудуем сучасную эфектыўную гаспадарку;
- Усталюем парадак і вяршэнства Закона;
- Адстаім незалежнасць нашай Радзімы;
- Знішчым усеўладдзе і карупцыю чынавенства.

СТАНЬ СЯБРАМ ПАРТЫІ БНФ!

Ты зможаш:

- Атрымаць кваліфікаваную прававую дапамогу ў складаных жыццёвых сітуацыях;
- Прайсці курсы палітычнай і грамадзянскай адукацыі ў Беларусі і за мяжой;
- Зрабіць кар'еру адукаванага і перспектыўнага палітыка;
- Навязаць кантакты з нашымі партнёрамі ў краінах Еўропы;
- Знайсці новых сяброў, з карысцю для сябе і для Бацькаўшчыны праводзіць вольны час.

СТАНЬ СЯБРАМ ПАРТЫІ БНФ, каб шчыра казаць сваім дзеям і ўнукам: "Я зрабіў усё, каб ваша жыццё было шчаслівым!"

Як стаць сябрам партыі БНФ?

Тэлефануй: 25-70-55; (029) 641-20-98.

АБ'ЯВЫ

СТАЖИРОВКИ В ПОЛЬШЕ

Польско-Американский Фонд Свободы и Фонд "Образование для Демократии" приглашают студентов из Беларуси на 2-хнедельные стажировки в академических центрах Польши!

В рамках интенсивного двухнедельного пребывания в Польше, координируемого неправительственными организациями, участникам будет предоставлена возможность:

- познакомиться с польскими научными центрами и студенческой жизнью их коллег, а также узнать о работе неправительственных организаций в Польше;
- встретиться с видными общественными деятелями Польши;
- принять участие в лекциях, семинарах и культурных мероприятиях.

Программа обеспечивает:

- полную оплату расходов проживания и питания;
- возмещение затрат проезда в Польшу и обратно, а также внутренних поездок;
- страхование на время пребывания в Польше;
- карманные расходы;
- помощь в получении визы.

Для участия в программе необходимо предоставить следующие документы:

- заполненную заявку-анкету на участие в программе;
 - рекомендательное письмо с поддержкой кандидата;
 - ксерокопию загранпаспорта;
 - ксерокопию зачетной книжки (или ксерокопию аттестата о полном среднем образовании).
- Внимание! Знание польского языка не является условием участия в программе.

Дополнительная информация и форма заявки: <http://www.studyours.pl>

Крайний срок подачи заявок: 15 июня 2004г. Время прохождения стажировки: октябрь 2004.

Dzedzich week-news

ИСТОКИ НАШЕЙ НЕЗАВИСИМОСТИ

Республиканское общественное объединение "Таварыства беларускай мовы Імя Францішка Скарыны" объявило конкурс среди школьников и студентов на лучшее произведение, посвященное Белорусской Народной Республике, под девизом "Истоки нашей независимости".

В конкурсе могут принять участие ученики старших классов, учащиеся колледжей, лицеев и гимназий, а также студенты.

К рассмотрению принимаются материалы (стихи, эссе, рассказы, статьи, поэмы и т.д.) объемом до одного печатного листа.

Материалы могут содержать фотоснимки, рисунки и другие иллюстрации. Участники конкурса должны обязательно указать свой точный адрес, а также имя и фамилию.

Организаторы конкурса надеются, что образы борцов за независимость Беларуси, таких как братья Луцкевичи, Вацлав Ластовский, Аркадий Смолч, Алесь Бурбис, Пётр Кречевский и другие, найдут достойное воплощение в произведениях школьников и студентов.

Лучшие работы будут напечатаны в газетах "Наша слова" и "Новы час", а победители получат призы, среди которых будут книги с автографами известных белорусских писателей.

Материалы конкурса необходимо отправить до 1 июня этого года по адресу: 220005, Минск, Румянцева, 13, ТБМ.

Dzedzich week-news

УВАГА!!!

БАМГА "Сузор'е" абвясчае дадатковы набор карэспандэнтаў у склад рэдакцыі ІАБ "Дзедзіч"

Студэнтаў, вучняў старэйшых класаў і ўсіх, хто жадае:

- Выказаць свае думкі,
- Навучыцца пісаць артыкулы,
- Зірнуць на акаляючы свет вокам журналіста,
- Стаць ля вытокаў стварэння новай моладзевай газеты,

просім звязацца з намі па тэл.: 20-57-41 з 18⁰⁰ да 21⁰⁰.

Маб.: (029) 660-57-41 (Дзмітрый), (029) 725-15-39 (Андрусь).

Таксама запрашаем да супрацоўніцтва мастакоў, карыкатурыстаў, фатографай.

КАНТАКТУЙ З БМА!

Беларуская музыка на касетах і CD. Толькі ў нас пастаянныя святочныя зніжкі! Набудзь пяць дыскаў – шосты атрымаеш задарма!!! Магчыма дастаўка на дом.

Прапануем заробак распаўсюднікам у Менску і рэгіёнах.

Кантакты з намі: 8 (0296) 49 08 88, pager: 211 85 85 аб. БМА. 220085, г. Менск, а/с 5, wital@tut.by, www.BMA.home.by.

КУПЛЯЙ БЕЛАРУСКАЕ

Часопісы («Arche», «Дзеяслоў» і інш.), беларускія кнігі, якія не прадаюць у крамах, а таксама беларускамоўнае відэа (Гладыятар, Адважнае сэрца, Матрыца, інш.) і музыка беларускіх выканаўцаў па нізкіх коштах (без гандлёвай надбавкі). Гэта ўсё цяпер можна набыць у Берасці.

Тэл.: (029) 727-44-83 (Андрусь).

Dzedzich week-news

Фонд «Дзедзіч» шукае добраахвотніка

WEB-дызайнера

(з сярэднім узроўнем валодання WEB-праграмаваннем), які б дапамагаў нам у абнаўленні і ўдасканаленні сайта арганізацыі: <http://dzedzich.vezha.unibel.by>.

На жаль, мы не можам аплаціць гэтую працу, але каву, гарбаты і добрую сяброўскую атмасферу гарантуем.

Тэл.: (029) 660-57-41.

Шаноўны чытач!

Каб зрабіць наш бюлетэнь больш цікавым і прывабным для цябе і тваіх сяброў, мы звяртаемся да цябе з просьбай адказаць на гэтае пытанне даслаць адказ на адрас: 224000, г. Берасце, пр-т Машэрава, д. 39, кв.4.

Будзем вельмі ўдзячныя за тваю дапамогу ў стварэнні цікавай сучаснай газеты, а для лянівых паведамляем, што сярод тых, хто дашле нам свае заўвагі, мы разыграем 3 аўдыёкасеты з музыкай беларускіх гуртоў.

Чаго не хапае на старонках "Дзедзіча", якую інфармацыю ты хацеў бы атрымаваць праз яго:

Беларуская палічка запрашае

Сябры! Запрашаем Вас наведаць буйнейшую беларускую электронную бібліятэку! Адрас "беларускай палічкі": www.knihi.com.

Тут Вы знойдзеце творы беларускіх пісьменнікаў, паэзію, казкі, пераклады вядомых сусветных літаратараў, рэлігійную і філасофскую літаратуру, гістарычныя даследаванні і шмат іншага. Наведвайце нашу віртуальную бібліятэку часцей – мы абнаўляемся штодзённа.

Усе пажаданні і прапановы чытачоў улічваюцца!

Увага!

Працягваецца бясплатная падпіска на Інфармацыйна-аналітычны бюлетэнь "Дзедзіч" для асоб, што не жывуць у г. Берасці.

Калі ты жадаеш атрымаваць яго больш стала і аператыўна, запоўні гэты купон і дашлі яго на адрас:

224000, г.Берасце, пр-т Машэрава, д. 39, кв. 4.

Чаму ты вырашыў падпісацца:

Прозвішча: _____

Імя: _____

Імя па бацьку: _____

Паштовы адрас: _____

Тэлефон: _____

ДАРЭЧЫ

Кліент тэлефануе свайму адвакату:
- Ну, як там мая справа?
- Справядліваць перамагла!
- Тэрмінова падавай апеляцыю!!!

- Вася, значыць, ты вырашыў ажаніцца... А чаму не з той дзяўчынай, з якой ты праводзіш вечары? - пытае маці свайго легкадумнага сына.
- А з кім жа я тады буду праводзіць вечары?! - здзівіўся той.

Халасты усю работу па дому робіць сам. А жанагата прымушаюць жонка і цёсча...

Прыходзіць сыноч дванаццаці год з кіно. Маці пытаецца:

- Як фільм?
- Крута! Фільм проста даты.
- А што гэта за слова, "даты"?
- ?! Скарачэнне ад "вельмі добры".

Выйшаў новы тарыфны план "МТС" – "Вясковы". Абанентская плата – 4 яйкі, падключэнне – воз гною.

Дзве сяброўкі размаўляюць па тэлефоне:
- Ну, а што зараз робіць твой муж?
- Ляжыць у ложку. У яго - трыццаць сем з паловай.

- Ух, ты! Зайздросчу табе, дарагая!

Труп Бураціны ляжаў на лужайцы. А над ім чорнымі варонамі кружыла зграя дзятлаў.

Цынік - чалавек, які, пачуўшы пах кветак, азіраецца навокал, шукаючы труну.

- Як прасцей утапіць бландзінку?
- Пакласці люстэрка на дно басейна.

- Чаму бландзінкі носяць вузкія спадніцы?
- Гэта каб ногі разам трымаць...

- Чаму бландзінкі сварацца, сядячы на матцыкл?
- Таму што кожная хоча сядзець ля вакна...

Згодна даследванням амерыканскіх псіхолагаў, ёсць дзве асноўныя прычыны, чаму мужчына праводзіць вечары ў бары:

- 1) У яго няма жонкі;
- 2) У яго ёсць жонка.

Цікава, чаму ў начных клубах на фэйс-кантролі стаяць людзі, якія самі б яго ніколі не прайшлі?

Аб'ява:
Прыходзьце да нас на экстрэмальнае шоу - "Дзень адчыненых дзвярэй".
Гарадскі Запарк.

Ніколі не бойся рабіць тое, што ты не ўмееш. Памятай: каўчэг быў пабудаваны аматарам. Прафесіяналы пабудавалі "Тытанік".

На экзамене ў ДАІ:
- Вы кіруеце транспартным сродкам. Перад вамі раптоўна з'яўляюцца два чалавекі - бабулька і дзяўчынка. Каго будзеце давіць?
- Гм... Ну, гэта... Бабульку.
- Тормаз. Тормаз давіць трэба!

Бэндэравец на магіле сына:
- Ці я цябе не нарадзіў, ці я цябе не гадаваў, ці я цябе ва Універсітэт не адпусціў, ці я табе грошы не адсылаў?! А ты прыехаў - і што ты мне скажаў? "Здравствуйте, папа!"?!!

Старога лётчыка пытаюць:
- Пятровіч, табе ж 65, сляпы, глухі - як жа ты лётаеш?

- Ды чаго там, мяне ж дачка на працу прывозіць, а там штурман сустракае, бярэ пад руку і - на медкантроль. Ну, і паляцелі...
- Як гэта? А узлёт? Гэта ж складана! Усё-ж такі ІЛ-62...

- Ды чаго там - даў яму газу - ён сам узлятае...
- Ну а "Менск-Нью-рк" - гэта ж так далёка...
- А штурман на што? Ён кажа: "Пятровіч - на права", "Пятровіч - налева" - далетаем, карацей...
- Ну, а пасадка?!
- Амаль усё аўтаматычна. Канешне, на апошнім этапе я бяру штурвал у рукі і чакаю, калі другі пілот скажа: "Зараз гэты сляпы ўрод нас заб'е!". Вось тут я плаўна дабіраю штурвал на сябе...

- Скажыце, кофе - гэта "яно" ці "ён"?
- Ну, глядзячы што за кофе. Вось часам нальеш сабе кубачак - ён, а пакаштуеш - і разумееш - ЯНО!

Едзе мужык па дарозе. Спыняюць даішнікі:
- Вы перавысілі хуткасць, плаціце штраф.
Мужык:
- Ды, вась разумееце, грошаў няма, заробак не плоціць...

Даішнікі:
- Расказвай паказку, тады адпусцім.
Мужык:

- У вёсцы сенакос. Пайшлі мужыкі з бабамі касіць. Прышлі. Мужыкі набухаліся і адрубліліся. А бабам што... Пачалі касіць, ды не заўважылі, як мужыкам прычынныя месцы скасілі. Думалі, думалі, ды вялікія ментам на дубінкі аддалі.

Даішнікі смяюцца. Ну, мужык і паехаў.
Даішнікі паміж сабой:
- А што з маленькімі зрабілі?
Паляцелі за ім - мігалкі, сірэна... Дагналі.
- Кажы, што з маленькімі зрабілі.
- Ды вы мяне біць будзеце.
- Не, не будзем - кажы.
- А маленькія даішнікамі на свісткі пайшлі.

Беларускі суд. Суддзя - падсуднаму:
- Я прыгаворваю вас да 15 гадоў...
- А тэлевізар там будзе?
- Прагляд праграм нацыянальнага тэлебачання з'яўляецца неад'емнай часткай пакарання!

Хлопец прыходзіць да сваёй дзяўчыны і кажа:
- Дарагая, у мяне для цябе дзве навіны - добрая і дрэнная. З якой пачаць?

Дзяўчына ў дрэнным настроі:
- Пачні з такой, каб я ў чарговы раз пераканана-лася ў тым, што ўсе мужыкі - сволачы!

- Ты не ведаеш, дзе мая чарапашка?
- Дык яна з дзецьмі на двары... Арэхі коліць.

Мужык прыходзіць да палюбоўніцы, а яна гатуе вячэру. Праходзіць на кухню і прапануе сваю дапамогу. Жанчына просіць яго падтачыць тупыя нажы. Мужык з задавальненнем бярэцца за справу і пачынае тачыць. Праз нейкі час яго рухі становяцца ўсё больш вялікімі.

- Цікава, - думае ён, а чаму у мяне ў хаце ўсе нажы вострыя?

Муж з жонкай сядзяць у рэстаране. Муж як трэсне нажом па мясу - яно адлятае жонцы на блузку. Жонка строга:

- Пятро, ну паглядзі! Я выглядаю, як свіння!
- Ды, я ведаю... Дарэчы, блузка у цябе брудная...

Пяцікласнік глядзіць па тэлеку эротыку. З сядняга пакою бабуля запытае:

- Што ты глядзіш, унучак?
- Баявік, бабуля!
- А хто гэта так гучна стогне?
- Герой памірае, бабуля!!!

- Мяне клічуць Аня! Трыццаць гадоў я рабіла мужчынам манікюр.

А учора даведлася, што гэта зусім не манікюр.

У Галандыі вырашана праблема карыеса... Усяго дзясць грамаў каналпі ў зубную пасту - і вашы дзедзі пачынаюць чысціць зубы не два, а тры, чатыры і нават пяць разоў на дзень!

- Ты збіраешся са мной ажаніцца, таму што я атрымала ў спадчыну ад цёці катэдж на моры?
- Канешне не. Гэта проста смешна. Я ажаніўся б з табой, ад каго б ты яго ні атрымала.

Прыязджае Ізэ ў Ізраіль і першай справай ідзе ў публічны дом.

- Мне, калі ласка, Сару.
Яму адказваюць:
- Сара занятая.
- Я пачакаю.

Праз гадзіну Сара вызвалілася, пакувыркалася з Ізэ. Той дастае 200 далараў і аддае Сары.
- Навошта так шмат, Божа ж мой?
Але грошы ўзяла.

На наступны дзень ізноў прыходзіць Ізэ, і ўся гісторыя паўтараецца.

На трэці дзень тое ж самае, пасля ложку Сара ізноў:

- Навошта так шмат, Божа ж мой?
- Што вы, што вы, усё ў парадку. Гэта ваша цётка з Адэсы прасіла перадаць вам 600 далараў.

Вяртаецца Дэніс Ціта з касмічнага палёта на МКС, у яго запытаюць:

- Якія расейскія словы Вы вывучылі?
- "Да", "Нет", "Руки, на х... убрал...".

№3

МЗЭМЗІЧ

ІНФАРМАЦЫЙНА-АНАЛІТЫЧНЫ БЮЛЕТЭНЬ

красавік
2004

ПРЫ ВЫКАРЫСТАННІ МАТЭРЫЯЛАЎ БЮЛЕТЭНА

СПАСЫЛКІ НА КРЫНІЦУ АБАВЯЗКОВЫЯ

Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў і друкаваць артыкулы для далейшай палемікі

Заснавальнік: Ініцыятыўная група моладзі
Распаўсюджваецца бясплатна на правах унутранага карыстання
Падпісана ў друк: 28.04.2004 у 18⁰⁰
Наклад: 299 асобнікаў. Надрукавана на ксераксе.

Галоўны рэдактар: Дэмітрый Шыманскі.

Рэдакцыйная калегія: А. Лена, М. Ікола, Д. Змітрый, М. Арыя, С. Яргей, С. Яржук, Ю. Рась.

Адказны сакратар: А. Ндрусць. Вёрстка: Б. Дзёпеша

Кантактны тэлефон: (0162) 20-57-41, (029) 660-57-41
E-mail: dzedzich@mail.ru